

ELŐTERJESZTÉS	
Előterjesztő:	
	Pacza Gergely
Tárgy:	
	A város közterületének rendjével, használatával és hasznosításával kapcsolatos helyi előírásokról szóló 28/2010. (VII. 14.) önkormányzati rendelet módosítása, valamint a közterület használatáról szóló önkormányzati rendelet megalkotása
Iktatószám:	
	157308/2018
Ügyintéző:	
	Szabóné Mászlai Henrietta
Feladatot jelent:	
	Dr. Papp László polgármester Dr. Gábor Zsombor Városüzemeltetési Osztály vezetője Racsmány Gyula Vagyonkezelési Osztály Lelesz György Debreceni Közterület Felügyelet vezetője
Véleményező bizottságok:	
	Pénzügyi Bizottság, Környezetvédelmi és Városfejlesztési Bizottság
Törvényességi véleményezés ideje:	2018.10.18
Törvényességi ellenőrzést végezte:	Tóthné dr. Varga Marianna

Mellékletek:	
	rendelet módosítás
	új rendelet
	hatályos rendelet (1)

Tisztelt Közgyűlés!

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése a város közterületének rendjével, használatával és hasznosításával kapcsolatos helyi előírásokról szóló 28/2010. (VII. 14.) önkormányzati rendeletben (a továbbiakban: Rendelet) szabályozza a város közterületének rendjével, használatával és hasznosításával kapcsolatos helyi előírásokat.

I. A Rendelet módosítása

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 254. § (3) bekezdése alapján az önkormányzatok 2018. október 15-ig hatályon kívül helyezik azokat az önkormányzati rendeleteiket, amelyek a közterületek azon részének kijelölésére vonatkoznak, ahol a közrend, a közbiztonság, a közegészség és a kulturális értékek védelme érdekében az életvitelszerűen megvalósuló közterületi tartózkodást jogellenessé minősítik.

A Szabs. tv. ezen rendelkezésére figyelemmel hatályon kívül kell helyezni a hatályos Rendelet 5/A. §-át, amely a közterületek azon részét jelöli ki, ahol a közrend, a közbiztonság, a közegészség és a kulturális értékek védelme érdekében az életvitelszerűen megvalósuló közterületi tartózkodás jogellenesnek minősül.

II. A közterület használatáról szóló új önkormányzati rendelet megalkotása

A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: Kormányhivatal) a HB/11-TÖRV/00417-2/2018. ügyiratszámú levelében felhívta az önkormányzatokat a közterület használatáról szóló rendeletük felülvizsgálatára, melyhez részletes szempontrendszert tartalmazó segédletet adott ki. A felülvizsgálat során az alábbiak nyertek megállapítást.

1. A Rendelet preambuluma nem felel meg a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek, az ott hivatkozott, a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény, a Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 17/2000. (V. 1.) Kr. rendelet már hatályukat veszítették. A Rendeletet az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében foglalt eredeti jogalkotói hatáskörben, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 54. § (5) bekezdésében szabályozott feladatkörben kell megalkotni.
2. A Rendelet a közterület használatáért fizetendő díjra közterület igénybevételi díjként hivatkozik, ugyanakkor magasabb szintű jogszabály már szabályozza az igénybevételi díj fogalmát: a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 37. § (1) bekezdése értelmében közút területének nem közlekedési célú igénybevételéért - az úttesten kívül végzett közműépítési vagy fenntartási munka kivételével - igénybevételi díjat kell fizetni. A Kormányhivatal iránymutatása szerint emiatt igénybevételi díj a Rendeletben

nem szabályozható, ezért a rendelet-tervezet a közterület igénybevétel helyett a közterület-használat, az igénybevételi díj helyett a közterület-használati díj fogalmakat vezeti be.

3. A Debreceni Közterület Felügyelet javasolta, hogy a jogellenes közterület használatért fizetendő közterület-használati díj megállapításánál kivételként kerüljön szabályozásra a jogosulatlan közterületi értékesítés, figyelemmel a Szabs. tv. 200/§.-ára, mely szerint az említett cselekmény szabálysértés, amely miatt a közterület- felügyelő is szabhat ki helyszíni bírságot. Ezért a Rendeletben az ötszörös mértékű díjfizetés nem vonatkozhat e cselekményre.
4. Az Étv. 54. § (4) bekezdése határozza meg a közterület rendeltetését, mely felsorolás taxatív jellegű, tovább nem bővíthető. A Rendelet 3. §-a ezzel szemben az Étv. 54. § (4) bekezdésében foglaltakon túl az alábbiakkal egészíti ki a közterület alapvető rendeltetését: teret biztosít a város igazgatásával, közbiztonságával, az élet-, az egészség- és a vagyon védelmével kapcsolatos szervek működéséhez, a köztisztaság fenntartására szolgáló tároló eszközök, valamint a közmű rendszerek és a közlekedési létesítmények, jelzések, továbbá segélyhívó eszközök elhelyezésére. Ezen rendelkezések nem szerepelhetnek a Rendeletben.

A Rendelet a megalkotása óta több alkalommal módosításra került, amely a szöveg koherenciáját néhol zavarja, alkalmazhatóságát megnehezíti. Ez a tény, valamint a nagyszámú módosítás indokoltá teszi a Rendelet hatályon kívül helyezését és egy új, közérthetőbb, a jogalkalmazást és az ügyfelek, valamint a jogalkalmazók jogértelmezését megkönnyítő rendelet megalkotását.

A rendelet-tervezet általános rendelkezések körében rögzíti a közterület használatának módjait, utalva arra, hogy az díjmentesen, szerződéskötés nélkül, vagy díjfizetés ellenében szerződéskötéssel történik.

Külön fejezetben kerül szabályozásra a közterület-hasznosítási eljárás, melyre vonatkozó rendelkezések a hatályos Rendeletben tagoltan, elszórtan találhatóak meg.

A Debreceni Közterület Felügyelet jelzése alapján bővült azoknak a közterület-használati céloknak a köre, amikor a polgármesteri hozzájárulást megadottnak kell tekinteni, ha a Polgármesteri Hivatal illetékes szervezeti egysége nem hoz elutasító döntést a benyújtást követő 5 munkanapon belül. A kereskedelmi, vendéglátási és szolgáltatási tevékenységek közül a kereskedelmi rendezvényhez szükséges mobil pavilon ideiglenes telepítésén túl megadottnak kell tekinteni a hozzájárulást

- az idényjellegű árusításhoz szükséges mobil pavilon, forgalmazó, rakodó-, tároló terület, kialakításához,
- alkalmi árusításhoz,
- reklámozási célú árubemutatóhoz, kereskedelmi kiállításhoz, a virágot, zöldséget és gyümölcsöt is árusító üzlet homlokzatával érintkező területen az üzlet kereskedője által végzett zöldség-gyümölcs, virágárusításhoz
- a mindenszentek ünnepéhez és a halottak napjához kötődő virág, koszorú és kegyeleti tárgyak árusításához is.

Az építési-, szerelési tevékenységekhez, továbbá építmények, berendezések elhelyezése céljából történő közterület használatnál megadottnak kell tekinteni a hozzájárulást építési lakó-műhely- vagy raktár-kocsi, konténer állványzat, munkagép, szállítóeszköz és más építési eszközök elhelyezéséhez, építőanyag, építési hulladék tárolásához és a munka- és biztonsági terület kialakításához, ideiglenes kerítés, védőtető elhelyezéséhez is.

A feltételek fennállása esetén az 5.§ (6) bekezdésében foglalt ideiglenes tárolás és egyéb alkalmoszerű tevékenységek mindegyikénél megadottnak kell tekinteni a hozzájárulást.

Új elemként kerül be a rendelet-tervezetbe, hogy az utasvárók, a Citylight és a Cityboard formátumú eszközök esetében – az egységes arculati megjelenítés biztosítása érdekében – a közterület-hasznosító szerv nem a Debreceni Közterület Felügyelet, hanem a polgármester. Ezen eszközök esetében a közterület-hasznosítási szerződés 15 évre köthető meg.

A Debreceni Közterület Felügyelet levelében tájékoztatott, hogy 2019. évre vonatkozóan nem kívánja emelni a közterület használati díjakat. A díjakat meghatározó mellékletben új elemként kerültek rögzítésre a Citylight, Cityboard formátumú eszközök díjai.

A Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 32. §-a szerint fizetési kötelezettséget megállapító, fizetésre kötelezettek körét bővítő, a fizetési kötelezettség terhét növelő, a kedvezményt, mentességet megszüntető vagy korlátozó jogszabály kihirdetése és hatálybalépése között legalább 30 napnak el kell telnie. Ezen rendelkezésre figyelemmel javaslom, hogy a rendelet 2018. december 1. napján lépjen hatályba.

Az új rendelet megalkotása kapcsán tájékoztatom a Tisztelt Közgyűlést, hogy a közterület- használat szabályozásának jogi formái tekintetében nem alakult ki országszerte egységes joggyakorlat abban, hogy az önkormányzat a tulajdonában álló közterületet polgári jogi jogviszony keretében hasznosítsa-e, vagy pedig hatósági eljárást folytasson le. Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata mindig is elkötelezett volt a polgári jogi alapú szabályozás mellett. Hangsúlyozni kell, hogy szabályozatlan társadalmi viszonyról van szó, ez nem ütközik magasabb szintű jogszabályok rendelkezéseibe. Az Alkotmánybíróság több határozatában is kimondta: a települési önkormányzatoknak a közterület-használatra vonatkozó helyi rendeletalkotása fakultatív.

Meg kell említeni, hogy 2017. évben született olyan kúriai döntés, mely azt mondja ki, hogy a közterület- használattal kapcsolatos polgári jogi jogviszonyban az önkormányzatok nem magántulajdonosi minőségükben, hanem a köztulajdonnal való rendelkezésre felhatalmazással bíró jogalanyként vannak jelen. A Kúria arra az álláspontra helyezkedett, hogy az önkormányzatnak nincs korlátlan szabadsága az alkalmazandó jogviszony meghatározásában. A szerződéses kapcsolat nem kizárt a közigazgatási anyagi és eljárásjogi jogviszony körébe illeszkedő módon, a magánjogi szabályok mögöttes alkalmazásával.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 17. § (1) bekezdése szerint a jogszabály előkészítője – a jogszabály feltételezett hatásaihoz igazodó részletességű – előzetes hatásvizsgálat elvégzésével felméri a szabályozás várható következményeit. Az előzetes hatásvizsgálat eredményéről a Közgyűlést tájékoztatni kell.

A Jat. 17. § (2) bekezdése alapján a hatásvizsgálat során vizsgálni kell:

- a) a tervezett jogszabály valamennyi jelentősnek ítélt hatását, különösen
 - aa) társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásait,
 - ab) környezeti és egészségi következményeit,
 - ac) adminisztratív terheket befolyásoló hatásait, valamint
- b) a jogszabály megalkotásának szükségességét, a jogalkotás elmaradásának várható következményeit, és
- c) a jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételeket.

A fentiek alapján a Rendelet módosításának várható következményeiről – az előzetes hatásvizsgálat tükrében – az alábbi tájékoztatást adom:

a) A módosítás és a rendeletalkotás valamennyi jelentősnek ítélt hatása, különösen:

aa) Társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásai: *a rendeletalkotás társadalmi hatással sem a módosító, sem az új rendelet esetében nem jár. Az új rendelet megalkotásának gazdasági, költségvetési következménye az Önkormányzat bevételeinek növelése a reklámhordozók hasznosítása által.*

ab) Környezeti és egészségi következményei: *a módosító rendelet és az új rendelet megalkotásnak környezetvédelmi és egészségi következményei nincsenek.*

ac) Adminisztratív terheket befolyásoló hatásai:

Nem jelentkeznek a korábbihoz képest nagyobb mértékű adminisztratív terhek egyik rendelet esetében sem.

b) A jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei: *a rendeletalkotás célja mindkét rendelet esetében a magasabb szintű jogszabályokhoz való igazodás különösen az életvitelszerű közterületi tartózkodásra vonatkozó rendelkezések hatályon kívül helyezésével, a közterület rendeltetése meghatározása mellőzésével, a településkép védelmével kapcsolatos jogszabályokkal való összhang megteremtésével. Ennek elmaradása esetén az Önkormányzat törvényességi felügyeletét ellátó Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal törvényességi felhívással élhet.*

c) A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek:

A rendeletalkotás többletmunkát nem eredményez, az alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek adottak.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy az előzőekben leírtak alapján a rendelet-tervezeteket elfogadni szíveskedjen.

Debrecen, 2018. október 16.

Pacza Gergely
főosztályvezető